

تیش سایه‌ی دوست

(شهید حسن باقری)

تحقیق و نگارش: محمدحسین جولایی تهرانی

مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس
تهران ۱۳۹۰

سرشناسه : جولایی تهرانی، محمد حسین، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور : نبش سایه‌ی دوست : شهید حسن باقری / تحقیق و نگارش محمدحسین جولایی تهرانی.
مشخصات نشر : تهران : سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۷۸ ص : مصور (رنگی)؛ ۱۷×۱۱ س.م.
فروست : مجموعه کتاب‌های پیوند؛ ۲.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۴۲-۳۰۰-۱ ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۴۲-۳۰۰-۱ ۱۵۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیا
عنوان دیگر : شهید حسن باقری
موضوع : افشردی، غلامحسین. ۱۳۳۲ - ۱۳۶۱.
موضوع : جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- ادبیات و جنگ
موضوع : شعر فارسی -- مجموعه‌ها
شناسه افزوده : سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس
رده بندی کنگره : ۹۳۱۳۹۰ ج ۹۳ / الف ۱۶۲۷ DSR
رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۳
شماره کتابشناسی ملی : ۲۶۴۴۷۲۷

فهرست

و من مسافرم / ۵۸	در رگ‌ها همه‌های دارد / ۳۲	پیش گفتار / ۶
در پرواز عقاب / ۶۰	فرصت سبز حیات / ۳۴	مقدمه / ۸
قطره‌ی وهم / ۶۲	رو به آن وسعت بی‌واژه / ۳۶	در گلستانه / ۱۰
خورشید هم آهنگی / ۶۴	صومعه نور / ۳۸	و این تنهایی ژرف / ۱۲
حضور هستی ما / ۶۶	مرغی به هوا می‌رفت / ۴۰	و نگاهی به کران / ۱۴
چلچله می‌چرخد / ۶۸	این لاله‌ی هوش / ۴۲	وارث نقش فرش زمینم / ۱۶
ما می‌رویم در پی ما... / ۷۰	تو شگرف... / ۴۴	من از تو پُرم / ۱۸
مرگ آمد، در بگشا / ۷۲	طنین بال کبوتر / ۴۶	دریای تپش / ۲۰
منابع / ۷۴	و چشمی نگران / ۴۸	پشت هیچستان / ۲۲
فهرست مراجع و مآخذ / ۷۶	و شکوهی در پنجدی باد / ۵۰	از تو تا اوج تو / ۲۴
فهرست اسامی و اشخاص / ۷۷	پشت دانایی اردو بز نیم / ۵۲	و من ویران شدم / ۲۶
آیات و احادیث / ۷۸	وسعت خورشید / ۵۴	من پُر از فانوسم / ۲۸
	تا سکوت خواهش / ۵۶	طنین تنهایی تو هستم / ۳۰

حوزه‌ی وسیع ادبیات، شباهت‌های زیادی با آثار غیر ادبی دارد که همان مفاهیم را به زبانی دیگر بیان کرده‌اند. بهانه‌ی شکل‌گیری مجموعه‌ی «پیوند» در مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس، دغدغه‌ای بود از جنس هنر و ادبیات، برای نزدیک کردن احساس‌ها و فکرهای مختلف با قالبی نوتر.

در مجموعه‌ی کتب «پیوند» که امیدواریم رشته‌ی اتصال بین نسل‌ها و ارزش‌ها باشد، تلاش شده است تا با متنی روان، ساده و منطبق بر آثار معنوی حال و کهن ایرانی، پیوند هنرمندانه‌تری بین نسل امروز این سرزمین با نسل پرافتخار دوران دفاع مقدس برقرار شود تا گرایش‌ها،

فکرها و سلیقه‌های مختلف را با تطبیق دو دوره‌ی ساختاری و معنایی متفاوت کنار هم قرار داده و به معرفی نمای دیگری از فضای جبهه‌های حق علیه باطل بپردازد.

منبع اصلی «پیوند» آرشیو صوتی و نوشتاری مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس است که مجری طرح، از میان انبوه آثار، مطالبی که قابلیت تأمل و تعمق داشته‌اند در یک طرف و عبارت‌های ادبی، قرآنی و... را در طرف دیگر قرار داده است تا با تناسب و تطابق معنایی و مفهومی، آن سخن را به نحو شایسته منتقل کند.

تمامی مطالب فرماندهان با چیدمانی دیگر «برگرفته» از گفتار یا نوشتار آنها می‌باشد.

مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس

بر برگ گل به خون شقایق نوشته اند کانکس که پخته شد می چون ارغوان گرفت (حافظ)

تاریخ جنگ تحمیلی تاریخ ارزش ها و ایثارهاست و ماندگاری آن نیز به این جهت است که در طول هشت سال دفاع مقدس، زیباترین رفتارهای انسانی خود را نشان داده است، همانطور که می دانیم مبارزه شاخصه ی مهم هر جنگی است و هر مبارزه قهرمانانی دارد، و شهید حسن باقری یکی از قهرمانان بزرگ دفاع مقدس بود. او با نبوغ مثال زدنی اش در زیر باران انواع گلوله ها و سختی ها، در طراحی و اجرای عملیات های پیروزمندانه ی رزمندگان اسلام نقش بی همتایی داشت و در عین صلابت و قاطعیت، افتاده بود و متواضع، گویی عزیز مصر بود و خاک پایش توتیای چشم رزمندگان.

هر کس از کنارش رد می شد بوی اخلاص و ایمان استشمام می کرد، و چون در بهمن ۶۱ به شهادت رسید جای خالی اش در صحنه ی تصمیم گیری و طراحی تا مدت ها نمایان بود.

در «تپش سایه‌ی دوست» بر آنیم تا با یادآوری ابتکارات و خلاقیت‌های این شهید عزیز، گامی هر چند ناچیز در معرفی او به نسل جوان برداریم. بر خود لازم می‌دانم از تمام عزیزانی که در خلق این اثر مشوق اینجانب بودند تشکر کرده و چون ذکر نام آنها طولانی است از خداوند متان برایشان آرزوی موفقیت دارم. به طور ویژه از آقای دکتر حسین اردستانی که با پشتیبانی‌ها و راهنمایی‌های خود به این مهم جامه‌ی عمل پوشاندند و از آقای یحیی نیازی که صادقانه در تنظیم مندرجات این مجموعه تلاش نمودند و آقای علی داوودی که به عنوان ناظر طرح با دقت نظرشان باعث غنای متن شدند و از آقای محمد نصرتی که گرافیک این اثر را به عهده داشتند، قدردانی می‌کنم، همچنین از همکاری سرکار خانم گوهر تاج اینانلو برای فراهم نمودن منابع اولیه سپاسگزار هستم.

محمد حسین جولایی تهرانی